Faculty of Natural Resources and Agricultural Sciences

Seminar October 7th 2015 at Ultuna, SLU *Jämlikhet, inkludering och åsiktsfrihet*

Jämställdhetseffekten The equal opportunity effect

Invited speaker, **Ida Östensson** represents foundation Crossing Borders (http://crossingboarders.se/)

Key questions for her presentation are: equal opportunities, respectful treatment, and educational efforts to increase awareness of society norms.

The primary objective with this seminar is to increase the awareness of equal opportunities in particular related to norms in society. The targeted audiences are primarily students, teachers and researchers that take teaching roles, student advisors, director of studies and other employees that are part of creating conditions for learning for the students.

Contact information for Ida Östensson

E-mail: ida@crossingboarders.se

Welcome to the seminar!

For the reader of this document, you may not have been able to attend the seminar. If you would like more information, please don't hesitate to make contact.

@xingboarders #crossingboarders

Background

I am Ida Östensund, the founder of Crossing Boarders. I'm from Holmsund a small village near Umeå. My own background in a small village setting where - if you were the guy would be playing football or skateboarding, if you were the girl would you go in gymnastics. Trying to find a home in scateboarding (at age 20) was not easy.

The structure was not there for doing what I was interested in. It had to be created, in spite of "invisible barriers".

DANCHIME

Jag började arbetet inom skatekulturen 2006

Från "noll" till tusentals tjejer på några år

Testade metoder

Skatekulturen inte unik, metoderna saknas överallt...

About Crossing Boarders

Crossing Boarders was founded in 2010. The foundation tries to focus on identifying solutions to challenges related to equal opportunities -- through educational efforts (seminars, courses, development of methods, create dialogue).

OM CROSSING BOARDERS

- Grundades 2010
- Fokus på lösningar
- "Om ni vet ATT så visar vi HUR!"
- Föreläser och utbildar
- Metodutveckla
- Opinionsbildar

The vision

Crossing Boarders works towards a fair system characterized by equal opportunity where "those in power" takes responsibility.

VISION

För ett jämställt samhälle där makten tar ansvar!

Educational efforts

Seminars, projects and other educational efforts are made to increase awareness of equal opportunities.

Utbildning/opinion/projekt

Twee-Q

Dialogue – Almedagsveckan, social media. How can we measure gender equality thrue twitter?

A measurement of gender aspects in twee-q

How do we listen to and raise "different voices"?

TWEE-Q

Världens första jämställdhetstest på Twitter

Twitter – gener aspects

The Twitter dress during the Almadals week illustrated the aspects of age in the dialogue, where young persons are not given a voice to talk for themselves. Not so young people talk about them... instead of WITH them.

TWITTERKLÄNNINGEN

För att alla röster ska höras!

Understand...

Giving attention to the needs to talk about sexual violence. A case, a story (narrative) started the dialogue about the need to agree to consent when it comes to sex ... fatta.nu. Today 60 000 persons in the movement against sexual violence and for consent in practise and in law.

FATTA

Mot sexuellt våld-för samtycke!

www.fatta.n

Leisure time and gender

"At our place, everyone are welcome" (we need to explicitly say that we have adapted the conditions to different needs!)

FRITID & KÖN

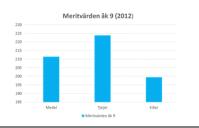
Spontanidrottsytor – 20 % tjejer. Fritidsgårdar – 25 % tjejer. Studi eförbundens musikverksamheter – 16 % tjejer. Hockey – 7 % tjejer. Ridning – 16 % killar.

Gender and grades in school

In school, girls are over represented in the student groups that do well (are motivated).

KÖN & BETYG

Segregation in selecting program at Swedish high school

SEGREGATION I PROGRAMVAL

URVAL AV STATISTIK (2008/2009)

Tjejer överrepresenterade *Hantverk 86,1 % *Omvårdnad 84,5 % *Barn & fritid 73 %

Killar överrepresenterade *Energi 98,3 % *EI 97,5 % *Bygg 90,3 %

Social construction of gender

Colors "speak" – they are associated with values, with identities and roles

Children and young people are socialized.

Leklust 2012 – gave rise to a lot of dialogue (kids were posed in "opposite" roles in a kid's ad for toys)

ATT SKAPA SKILLNAD - BARN

Norms

Norms are unspoken and un-written rules (taken for granted) They are everywhere – and they appear in different ways Norms fill practical roles – sometimes they help us in our social life and sometime they discriminate.

NORMER

- Oskrivna regler
   Finns överallt men ser olika ut
- Ofta nödvändiga och positiva
- Ibland begränsande och grund för olika villkor och möjligheter
- Osvnliga tills de bryts
- Upprätthålls genom uppmuntran och bestraffningar Kolla efter det som inte behöver sägas, tas för givet, anpassat för, lättare o.s.v.

What color is "skin color"?

This is an example of a norm. Beige is the norm... for "skin colored bandages". What colour is skin colour?

Tracking the norm (Textat Youtube)

The norm is given It is seldom sspoken of They are adapted for... the main group Makes it easier - rarely made for a group Offers the *power* to accept /tolerate (or not)

ATT SPÅRA NORMEN

Tas för givet.

HUDFÄRG?

- Uttalas sällan.
- Anpassat för (klipp Handisam).
- Lättare.
- Görs sällan till grupp.
- Har makt att tolerera

Critiquing norms

Step 1 – making norms visible

Step 2- is to change norms that are excluding

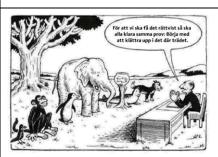

NORMKRITIK

- Steg 1 är att synliggöra normer
- Steg 2 är att förändra normer som är begränsande eller exkluderande
- Självgranskning på individ- och organisationsnivå nyckel till framgång
- Flytta strålkastare från normbrytarna till själva spelreglerna

What's "fair"?

The test has to be fair – the same for all of you... Please climb the tre...

Who's "the monkey"?

Who is in the "main group"/the monkey at your organisation that you build the structures for?

Vem är apan hos er?

- Etnisk tillhörighet
- Ålder
- Funktionsförmåga
- Könsidentitet eller
- Socioekonomisk bakgrund/ekonomi
- könsuttryck
- Privatliv
- Religion eller trosuppfattning
   Geografisk tillhörighet
  - ANNAT?!

Genderequality

All individuals equal status linked to sex

JÄMSTÄLLDHET

Allas lika status, rättigheter, skyldigheter och möjligheter på livets alla områden oavsett kön.

Koppling jämlikhet: Det är viktigt att ibland plocka ut och jobba speciellt med en diskrimineringsgrund. Jämställdhetsarbetet gör detta med kön.

INTERSEKTIONALITY

No groups are homogenous

Power structures related to different groups may inhibit inclusion

INTERSEKTIONALITET

Varken kvinnor män tieier killar eller någon annan "grupp" är helt homogen. Olika diskriminerande maktordningar samverkar, förändrar och förstärker varandra. Det intersektionella perspektivet är viktigt för att t. ex. jämställdhetsarbetet ska angå

Discrimination

Sex, gender identity or expression, ethnicity, religion or other beliefs, disability, sexuality and age

this 7 points are statutory ground for discrimination, since there are always other structures of power and norms that can influence who feels welcome in your organisation.

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

En diskrimineringsgrund är en del av en person som skyddas av lagen mot diskriminering. Den svenska diskrimineringslagstiftningen definiera sju diskrimineringsgrunder.

- Etnisktillhörighet
- Funktionshinder Ålder
- Könsöverskridande identitet eller
   Privatliv
- Sexuell läggning
- Socioekonomisk bakgrund/ekonomi
- Geografisk tillhörighet

Inclusion vs. exclusion

Inclusion refers to providing a setting that is all individuals can participate in activities.

Inclusion is to create the best possible conditions for all individuals to participate in a context in accordance with the individual's unique characteristics, circumstances, needs, and capacities

Exclusion is to not include

Equal opportunities does not have to be "the same for all" but rather what is needed for each individual.

INKLUDERING

Inkludering är att skapa bästa möiliga förutsättningar för alla individer att delta i ett sammanhang i enlighet med individernas unika egenskaper, förutsättningar, behov och kapaciteter.

EXKLUDERING

What are the issues in the academic world? (from FB)

- Sexistic songs, parties and traditions
- O Ladies and Gentlemen dinners
- O Who's given room to speak in the class room
- Course literature (men are in majority)
- O Sexual harrasment that nobody dares to question
- o "A slilence culture" that is connected to the hetero norm
- Inaccessible buildings

UNIVERSITET OCH STUDENTIKÅSA VÄNNER! (eller ni som gått där). Vad

SAMMANEATTNING:

- SAMMANFATTNING:
  Sexsitsika sånger, insparkar och fester
  Herr & Darm-middagar
  Beroendet av eldsjälar, bristande kontinuitet och bristen på resurser.
  Traditionsfascinationen som leder till föråldrade könsroller
  Tralartiden utfrån kön under föreläsningar och seminarier
  Kurslitteraturen skriven nästan uteslutande av mals
  Bara manliga 50+ key note speakers på kurser och konferenser
  Sexuella trakasserier från lärare som ingen vågar ifrågasätta
  Otillgångliga byggnader
  Könsuppdelade toaletter
  Stark tystnadskultur kring heteronormen

In-equal mainfestations at SLU:

Dyslexia – slides with a lot of text during lextures How we hire people – exact recruitment (Interfem)

Songs in the song tradition in the student union/ academic traditions

Ojämställdhet på SLU:

- -PP-bilder med mycket text= svårt att läsa för den med dyslexi
- -Hur vi värderar meritgrunder vid tjänstetillsättning
- Sångtexter i akademiska sammanhang

Univleaks - talk about rasism in the university world

O When we talk about "tolerance" it is from a norm perspective, indicating that what we represent is the way --- and I take the role to decide to "tolerate" abberations

JÄMSTÄLLDHETSEFFEKTEN

Equal opportunity effects (or not)

Many individuals know THAT - but few know how to

- 1. Values
- 2. Barriers
- 3. Community
- 4. Role models
- Targeted investments 5.
- Marketing
- 7. Cooperation
- 8. Sustainibility

Många vet ATT- få vet HUR

- Värdegrund
   Hinder
   Gemenskap
- 4 Förebilder
- Riktade satsningar
   Marknadsföring
- Samarbete
- 8. Långsiktighet

"Visionens makt" – a film

Values— are KEY (the first step)

A value ground without action is just a dream, a action with out value ground is only pastime. A value ground in combination with action can change the world.

1. VÄRDEGRUND

Värdegrund: De grundläggande värderingar som formar en individs eller verksamhets normer och handlingar.

en handling utan värdegrund enbart ett tidsfördrin En värdegrund i kombination med handling kan däremot förändra världen."

The policy at the student union (at SLU)

... we at SLU invite external lecturers of both genders... This assumes a binary vocabulary....

1. VÄRDEGRUND - ER KÅRPOLICY

Kåren ska verka för att alla studenter ska känna sig välkomna

Narreti and venino that till kåren och SLU:
- att studentema på SLU får en fysiskt, psykiskt och socialt bra studietid
- att tilkabehanding och mångfald eftersträvas på alla nivåer
- att skapa en positiv studiesocial miljö som ar tillganglig för alla

studenter
- att vara öppen för alla typer av verksamheter som stämmer överens
med kårens vision och stadgar att föra kårens traditioner vidare och vid
behov utveckla och förbättra dem

How do we develop values?

- o Grass root work include all in the work, deeply rooted and including a number of perspectives
- o Finding methods to keep this document "alive" and something that influences the daily activities
- Make goals (time and reachable)
- o Follow up the and communicate
- O Make it a part of other documents/ strategies and "frames"
- What are the insentive structure that is connected to the value

1. VÄRDEGRUND - TIPS

- Johnsfram den tills ammans förankring och neren
- Hitta metoder för att hålla den uppdaterad och levand
- Sätt upp mål och delmål för att realisera den (t.ex. för året).
- · Utvärdera, revidera och håll levande. Stå på era egna axlari
- Se kopplingen till andra interndokument.
- Diskutera internt hur ni hanterar om någon bryter.
- · Fira framgång, men sluta inte arbeta. Inga tomtebloss

grounds oCelebrate successful developments AND keep working! **Identifying the barriers** 2. HINDER It takes many perspectives to identify the barriers, flaws and • Här är alla välkomna! På pappret eller i praktiken? Osynliga och synliga trösklar som gör det svårare för vissa att skapa och behålla ett engagemang hos er. shortcommings Barriers - look at... 2. HINDER - TIPS Start from the discrimination ground (law) · Låt många vara med och hinderspana Utgå från diskrimineringsgrunderna. Use availability lists (both physical and psychological Använd tillgänglighetschecklistor! obstacles) · Vem utgår ni ifrån? Tex: multireligiös almanacka o Who is the norm (when we make plans)? Se över språket. · Riv ekonomiska hinder o Language · Ta kontakt med de som hoppat av ellerväljer att inte komma o Financial limitations – can we arrange a sliding scale where people can pay on their own terms? Other possible sources – that may be barriers Möten/utskott Where we meet Lokaler • What kind of activites Aktiviteter **Talartid** • Who's given room to speak Alcohol **Jargong** • Role models Alkohol Förebilder Creating a shared community (togetherness) 3. GEMENSKAP Excluding and including shared communities Gemenskaper kan vara båda exkluderande och inkluderande · Hur används orden "vi" och "dom"? We and they – how do we use these temers? Those of us! Ledarna har huvudansvar. Ett "Heil" kan vara aygör Leaders have a special role – a "Hi" may change things... Hur välkomnas nya? Feeling accepted and recognized --- even appreciated Teambuilding och bryta grupperingar. How do we welcome new individuals? Team buildning activites to break down old groups

Egalia is an example of a place that is created to start a place for ALL young persons (HBTQ) – leaders are clearly identified (wearing a sign/ cloths) – guided tour of the premices – a presentation of people that are there (with a presentationround of everyones pronomen).

3. GEMENSKAP - INSPIRATION

Egalia, fritidshäng för HBTQ*-ungdomar i Stockholm

· Låga trösklar. Möter upp nykomlingar, välkomstbrev, guidning samt samlingar med presentation (pronomen),

* Homo, Bi, Trans och Queer-personer.

Role models

- o Who do I identify with?
- o Leaders create the norm (compare SLUs statistics over gender distribution for different positions...)
- We have role models at all levels
- o Dare to break the norm!

4. FÖREBILDER

- Kan hen/hon/han så kan jag!
   Identifiering
   Ledaren skapar normen
   Förebilder på alla nivåer
   Våga bryta normer

Role models

- Look for what you don't have in your contact network
- o Look at lists on the web
- o There are 70 000 persons who can help is. For example look at rättviseförmedlingen.se and on their facebook.

4. FÖREBILDER - INSPIRATION

- Efterlys de ni inte har i ert kontaktnät
- Leta i befintliga listor på hemsidan
   Cirka 70 000 rättviseförmedlare
- www.facebook.com/rattviseformedlingen
- www.rattviseformedlingen.se

Targetet investments

- o Don't accept "there are no.... that are interested in...
- o Special projects to open up
- o Please ask: what is the aim? What do we want to attain?
- The objective guides HOW something is done (activity)

5. RIKTADE SATSNINGAR

- Riktade satsningar öppnar för fler
   Ställ er frågorna "vad är syftet?" och "vad ska det leda till?" • Målet är att spela ut sitt syfte – gör en plan för HUR!

Marketing

Short film (on Crossing boarders home page) about education and marketing.

The public room is filled with information. We use symbols and codes to navigate. The one who arrange the marketing, means power.

Many persons need to look at the marketing means question the channels and re-think the communicational objectives.

6. MARKNADSFÖRING

Det offentliga rummet är fullt av uppmaningar • Symboler, identifikation &

rodning Marknadsföraren har makt

Marketing

- o Message
- o Channel
- o Symbols
- o Gender in the illustrations and "language"

Make the UNDER-repersented visible in the communcation!

6. MARKNADSFÖRING - INSPIRATION

Marketing - suggestions

- Make it visible in text and illustrations
- Make it very clear that under represented groups are visible
- Don't get stuck in old ways of doing things
- Communicate the text clearly
- Do not assume that the people you want to reach understand terms and conecepts that are selfevident for your group
- Take into account the language needs
- Remember who represent the organisation identification matters!
- Spread marketing through various channels

6. MARKNADSFÖRING - TIPS

- Synligg or de ni visi nå stens och bild.
   Synligg or de ni visi nå stens och bild.
   Synligg de endas underroresertende grupper i sektorer med stons skenheler.
   Fastra inter i gamta sakemborde om vem som gör vad.
   Kommunicera fydligt i tet visian i ristar et tillså att ingen undviser att komma för att den innär skelle på sitt var inskudsend.
   Utgå innetfrån att den i visinnå förstlik termer och begrego som är sjäkksitas för er.
   Ta hängn till skraiksidas synliketure i, cen njavifränd.
   Tank stotegiskt tring visia som representerar er vid utsfärrätade maknunsdöringspaksiteter lederfräng speker om!
   Sonid er maknundföring i olika karaier, med särsut förus där den i har svårigheter att då fans.

Cooperation

Collaboration may benefit equal opportunities – in more deliberate efforts towards INCLUSION.

7. SAMARBETE

- Samarbete kan gynna jämställdhets- och inkluderingsarbetet Inspiration och erfarenhetsutbyte. Lär av varandras misstag och framgångar
- Nya perspektiyoch ny kunskap Varandras kontakter och målgruppe

Collaboration – inspiration

Techeq – good example where different IT companies come together to help each other with equality. Great success!

Who is the most UNEXPECTED collaboration partner?

- What can they offer?
- This is a very useful way of thinking OUT of the box!

BRAINSTORM

Kom på en sak ni skulle kunna göra tillsammans!

Working with the eyes in the horizont

Creating longterm solutions **Educational efforts**

Shared experiences in dialoge (crisis and braging moments) Be realistic – reward every step on the way!

8. LÅNGSIKTIGHET

- För att skapa hållbar förändring kriks att vi arbetar långsiktigt och strukture
   Temadagar och andra tillfälliga insæser kanvara inspirationskickar, men inte
   stommen i arbetar.
   i ämställidhet och inkludering som stillende punkt någon har anovar för.

- i Jämmälilishen och inziksering suuri Berkri allisi Dokumenena och fortibillä virandin för att ta tillhan på kunskap och erfarenhetemen Sammför att mindepacentouvidenheten Var realistiska-gör der möjligt för er att få kinppaer på aucht. Ta fasta på mål och delmål (kapplade till värdegrundern) och ta fram handlingspla

Eight short films for inspiration

A test in equal opportunities – to see what the current status is – and see the development over time! www.jhe.nu and movies at www.crossingboarders.se/filmer - you can find english subtitle

